

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Ulkoasiainvaliokunta

2008/2171(INI)

3.12.2008

LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalta

kansainvälisen kaupan valiokunnalle

kauppa- ja taloussuhteista Kiinan kanssa
(2008/2171(INI))

Valmistelija: Vural Öger

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kansainvälisen kaupan valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee merkille kasvun, jonka ansiosta Kiinasta on tullut kansainvälinen toimija; tukee Kiinan myönteistä roolia useissa kansainvälisissä rauhanturvatoimissa ja Korean demokraattista kansantasavaltaa koskevissa kuuden osapuolen neuvotteluissa; uskoo, että kansainvälisen vaikutusvallan kasvu ja vastuiden lisääntyminen kulkevat käsi kädessä; pyytää Kiinaa harkitsemaan uudestaan arveluttaville poliittisille järjestelmille ehtoitta antamaansa tukea, asetoimitukset mukaan luettuina; on sitä mieltä, että eräitä maailman vaikeimpia ongelmia, kuten ilmastonmuutos, köyhyys, elintarvikehuolto- ja turva, katastrofiapu, terrorismin torjunta ja ydinaseiden leviäminen, ei voida ratkaista ilman Kiinaa, ja kehottaa siksi Kiinaa vakavasti harkitsemaan toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, köyhyyden vähentämiseksi ja ydinaseiden leviämisen pysäyttämiseksi;
2. panee merkille, että Kiinan yhteiskunta on muuttunut viimeisen 30 vuoden aikana paljon ja että kestävä kehitys ei saavuteta kiirehtimällä; katsoo, että demokratia edellyttää tehokasta kansalaisyhteiskuntaa, jota puolestaan vahvistavat kauppa- ja taloussuhteet EU:hun; uskoo siksi, että kaupan avulla tapahtuvaa muutosta kannustamalla myötävaikutetaan Kiinan muuttumiseen avoimeksi ja demokraattiseksi yhteiskunnaksi, mistä hyötyvät kaikki yhteiskunnan osa-alueet; pitää valitettavana, että ihmisoikeusvuoropuhelussa ei ole saavutettu merkittävää edistystä EU:n ja Kiinan talous- ja kauppasuhteiden tiivistymisestä huolimatta, ja huomauttaa, että erityisesti ympäristö- ja sosiaalialan uudistuksia on lisättävä, jotta kehitys olisi kokonaisvaltaista ja kestävä;
3. kehottaa Kiinaa täyttämään Maailman kauppajärjestössä antamansa sitoumukset, erityisesti ratkaisemaan ongelmat, jotka liittyvät muun muassa henkisen omaisuuden suojaan, ulkomaisten yritysten syrjintään ja markkinoille pääsyn estämiseen eri aloilla;
4. on huolissaan oikeusvaltioon ja perustaviin ihmisoikeuksiin, kuten yhdistymisvapaus, kokoontumisvapaus, lehdistönvapaus ja uskonnonvapaus, liittyvistä puutteista; on hyvin järkyttynyt järjestelmällisestä kidutuksen käytöstä ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden puutteesta; kehottaa Kiinaa kunnioittamaan vähemmistöjen oikeuksia, tiibetiläiset ja uiguurit mukaan luettuina; kehottaa Kiinaa kunnioittamaan naisten ja lasten oikeuksia ja lopettamaan pakkoabortit ja -sterilisoinnit; kehottaa Kiinaa kumoamaan "yleisen turvallisuuden vaarantamisesta" annetut tuomiot; pyytää Kiinaa sallimaan esteettömän pääsyn internetiin ja lakkauttamaan Golden Shield -nettisensuurijärjestelmän; myöntää, että Kiinan kansalaisten ihmisoikeustietoisuus on lisääntynyt; kehottaa keskeyttämään kuolemantuomioiden täytäntöönpanon YK:n yleiskokouksen vaatimusten mukaisesti, ja pitää valitettavana, että tutkittuaan äskettäin viimeisimpiä teloituksia Kiinan korkein oikeus hyväksyi ne; katsoo, että yleisesti ihmisoikeusasia Kiinassa ei etene ja että demokraattisen yhteiskunnan ja ihmisoikeuksien kunnioituksen edistämiseksi on otettava vielä huomattavia edistysaskeleita;

5. kehottaa Kiinaa täyttämään sitoumuksensa ja ratifioimaan kansalaisyhteiskunnallisia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen;
6. on huolestunut siitä, että Kiina peruutti parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnan vierailun Kiinaan sen johdosta, että parlamentti myönsi vuoden 2008 Saharov-palkinnon Hu Jialle;
7. pitää valitettavana edistyksen puutetta neuvotteluissa Kiinan kansantasavallan viranomaisten ja Dalai-laman edustajien välillä sekä neuvottelujen ajautumista nykyiseen umpikujaan; toistaa kehoituksensa lopettaa tiibetiläisten vainoaminen tapahtui se missä muodossa tahansa ja taata tiibetiläisille sellainen itsemääräämisoikeus, joka antaa heille täydet poliittiset, kulttuuriset ja uskonnolliset oikeudet, ja erityisesti lopettaa hankkiinallaisten asuttaminen Tiibetiin ja muuttaa patriottista koulutuspolitiikkaa;
8. pitää myönteisenä Kiinan ja Taiwanin lähentymistä, mutta kehottaa Kiinaa jatkamaan täysipainoisesti ja rakentavasti vuoropuhelua Taiwanin kanssa ja huolehtimaan Taiwanin aktiivisesta osallistumisesta Maailman terveysjärjestön toimintaan ja ASEAN +3 -tapaamisiin; kannustaa Kiinaa sallimaan yleiseen äänioikeuteen perustuvat vaalit Hong Kongissa;
9. on huolissaan Kiinan sotilasmenojen kasvusta; kannattaa Kiinalle asetetun aseidenvientikiellon jatkamista; panee merkille Kiinan muun muassa Afrikassa harjoittaman erittäin aktiivisen politiikan energiahuollon ja luonnonvarojen saannin varmistamiseksi ja pitää tässä mielessä myönteisenä komission tiedonantoa EU:n, Afrikan ja Kiinan kolminkeskisestä vuoropuhelusta ja yhteistyöstä; katsoo, että EU tarvitsee yhteistä ulkoista, tulossuuntautunutta energiapolitiikkaa ja todellista vuoropuhelua tästä aiheesta Kiinan kanssa; pitää myönteisenä komission ehdotusta kolminkeskeisen vuoropuhelun ja yhteistyön aikaansaamisesta Euroopan unionin, Kiinan ja Afrikan välille, jotta voidaan edistää rauhaa ja turvallisuutta ja saavuttaa YK:n vuosituhaten julistuksessa asetetut kehitystavoitteet Afrikassa;
10. uskoo, että EU:n ja Kiinan keskinäinen riippuvuus kasvaa edelleen ja että EU:n ja Kiinan monitahoiset ja tärkeät suhteet edellyttävät koordinoinnin lisäämistä sekä jäsenvaltioiden välillä että komission kanssa; pitää sen tähden tervetulleena viimeisintä EU:n ja Kiinan huippukokousta ja sitä seurannutta kauppamekanismeja koskevaa korkean tason keskustelua huhtikuussa 2008; muistuttaa Kiinaa, että sen tulee noudattaa kansainvälisten sopimusten mukaisia velvoitteitaan esimerkiksi tekijänoikeuksien ja työoikeuden alalla; odottaa toiveikkaana Kiinan kanssa käytävää tehokasta ja tulossuuntautunutta keskustelua maailmanlaajuisista haasteista; pitää valitettavana Kiinan viranomaisten päätöstä lykätä EU:n ja Kiinan välistä 11. huippukokousta; tähdentää, että EU:n ja Kiinan välisiä pitkän aikavälin kauppasuhteita olisi tuettava, ja odottaa, että EU:n ja Kiinan huippukokous järjestetään pian ottaen huomioon suhteiden tärkeyden; pyytää Kiinaa osallistumaan rakentavalla tavalla alueelliseen yhteistyöhön; tukee EU:n ja Kiinan välistä strategista kumppanuutta; pitää tässä suhteessa myönteisenä neuvotteluja, joita käydään parhaillaan uudesta kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta, mutta katsoo, että neuvottelujen tuloksessa olisi otettava huomioon Kiinan ihmisoikeustilanne; kehottaa komissiota lisäämään EU:n ja Kiinan välisestä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta käytävien neuvottelujen avoimuutta.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	1.12.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 23 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Christopher Beazley, Angelika Beer, Bastiaan Belder, Monika Beňová, André Brie, Marco Cappato, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Richard Howitt, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Philippe Morillon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Flaviu Călin Rus, István Szent-Iványi, Charles Tannock
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Laima Liucija Andrikiienė, Tunne Kelam